

Utrikesdepartementet

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Bangladesh 2021–2025

1. Inriktning

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet ska ta sin utgångspunkt i principerna om bistånds- och utvecklingseffektivitet liksom i Agenda 2030, Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris.

Strategin ska gälla under perioden 2021–2025 och omfattar för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) sammantaget 1,75 miljarder kronor.

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslagspost 6 i regleringsbrev avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) för respektive budgetår.

Sidas verksamhet ska bidra till följande mål:

Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer samt jämställdhet

- Stärkt kapacitet att verka för demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter.
- Stärkta förutsättningar för ansvarsutkrävande, ökad transparens och minskad korruption.
- Stärkta förutsättningar för ett jämställt samhälle.

Klimat och miljö

- Begränsad klimatpåverkan samt stärkt motståndskraft mot klimatförändringar och naturkatastrofer.
- Stärkta förutsättningar för minskad miljöpåverkan och hållbart nyttjande av naturresurser.
- Stärkta förutsättningar för bevarande och restaurering av biologisk mångfald.

Inkluderande ekonomisk utveckling

- Ökade möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor.

Hälsa inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter

- Stärkt kapacitet att tillhandahålla hälso- och sjukvård av god kvalitet.
- Ökade förutsättningar för tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

2. Landkontext

Bangladesh har haft en positiv makroekonomisk utveckling de senaste åren med en tillväxt runt 6–7 procent årligen. Fattigdomen har minskat och många människors ekonomiska och sociala rättigheter har stärkts. Samtidigt är de ekonomiska skillnaderna inom landet stora och cirka 15 procent av befolkningen lever fortsatt i extrem fattigdom enligt Världsbanken. Många riskerar också att falla tillbaka i extrem fattigdom vid ekonomisk nedgång eller naturkatastrofer. Den pågående covid-19-krisen förväntas få stora negativa effekter på tidigare utvecklingsvinster. Bangladesh är också ett av de länder i världen som påverkas mest av klimatförändringar och miljöförstöring. Särskilt kvinnor och barn är utsatta. Extrema väderhändelser, klimatförändringar, urbanisering och befolkningstillväxt påverkar även vatten-, sanitet- och hygiensektorn. Tillgången till säkert dricksvatten är fortfarande så låg som 34,6 procent i Bangladesh. Textilindustrin utgör största källan till industriell förorening av grundvattnet med förekomst av bland annat tungmetaller och arsenik.

Utvecklingen för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer i Bangladesh har försämrats de senaste åren. Yttrandefriheten har minskat, det politiska våldet har ökat och utrymmet för oliktankande och civilsamhället

har krympt. Media utsätts i allt högre grad för påtryckningar. Korruptionen genomsyrar alla delar av samhället. Vissa öppningar för bland annat ökad lokal demokrati kan skönjas. Men förutsättningarna för god samhällsstyrning och ansvarsutkrävande i Bangladesh försvåras av svaga institutioner, utbredd korruption, politiserade processer samt ineffektiv byråkrati.

Kränkningar av kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter är utbredd. Diskriminering och våld mot kvinnor är vanligt förekommande. Nära 60 procent av flickor i landet ingår äktenskap före 18 års ålder.

En särskild utmaning för Bangladesh är att hållbart hantera värdskapet för närmare en miljon rohingya-flyktingar från Myanmar. Flyktinglägren utanför Cox's Bazar tillhör världens största. En svår humanitär situation råder i lägren och i värdsamhällen. Situationen i lägren har även satt hård press på naturresurser och ekosystem och fattigdom i kombination med bland annat avsaknaden av meningsfull sysselsättning leder till spänningar med värdsamhällena.

3. Verksamhet

Sida ska genomföra, följa upp och rapportera verksamheten i linje med vad som föreskrivs i regeringens riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (UD2017/21053). I riktlinjerna framgår bland annat att verksamheten aktivt ska styras mot målen samt att faktiska resultat följs upp utifrån målen. Den årliga strategirapporten ska vara övergripande och bland annat innehålla en redovisning, analys och bedömning av resultaten av verksamheten i förhållande till angivna mål. Resultatinformation ska användas för beslutsfattande, lärande, ansvarsutkrävande och för att säkerställa transparens gentemot allmänheten. Uppföljningen ska ge tillförlitlig och användbar information om resultat på såväl kortare som längre sikt genom både kvalitativ och kvantitativ information, där så är möjligt. Resultatuppföljning ska i första hand svara på frågan om verksamheten gjort skillnad, hur och för vem. Uppföljningen ska med utgångspunkt i de förutsättningar som finns svara på i vilken omfattning utvecklingssamarbetet gjort skillnad. Utvecklingssamarbetet bidrar till hållbar utveckling utifrån Agenda 2030, åtagandena om utvecklingsfinansiering från Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris. Verksamhetens bidrag är relevant för bland annat följande mål i Agenda 2030: ingen fattigdom (mål 1), ingen hunger (mål 2), god hälsa och välbefinnande (mål 3), jämställdhet (mål 5), rent vatten och sanitet för alla

(mål 6), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8) minskad ojämlikhet (mål 10), hållbar produktion och konsumtion (mål 12) klimat (mål 13), ekosystem och biologisk mångfald (mål 15), fredliga och inkluderande samhällen (mål 16) samt globalt partnerskap (mål 17).

I strategirapporteringen till regeringen ska referenser till hur verksamheten bidrar till genomförandet av Agenda 2030 i relation till strategins prioriteringar också ingå. I sin helhet ska det svenska utvecklingsarbetet bidra till att minska fattigdomen i landet, till bättre förutsättningar för en demokratisk utveckling och till respekt för de mänskliga rättigheterna.

Mot bakgrund av den negativa utvecklingen för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer avser strategin ett begränsat samarbete med den bangladeshiska staten. Samarbete med förändringsaktörer inom staten som bedöms ha viljan och kapaciteten att bidra till respekt för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer kan dock övervägas.

Arbetet med hållbara lösningar för rohingya-flyktingarna och värdsamhällena ska genomgående integreras i alla områden och mål, där så är möjligt och relevant. Även arbetet med antikorrupktion och transparens ska genomgående integreras i alla områden och mål.

Inom området demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer samt jämställdhet ska verksamheten företrädesvis stödja förändringsaktörer inom det civila samhället samt fria och oberoende medier som verkar för en rättighetsbaserad och demokratisk samhällsutveckling. Samarbete med aktörer med innovativa förhållningssätt och nya metoder bör öka. Stöd till organisationer med stark lokal förankring samt väl fungerande jämställdhetsintegrering är prioriterat. Strategin ska bidra till att stärka kvinnors deltagande och aktörskap samt till att bland annat bekämpa könsrelaterat våld och barnäktenskap. Det är av särskild vikt att verksamheten bidrar till kvinnors, flickors och utsatta gruppers möjlighet till fullt utnyttjande av sina mänskliga rättigheter.

Inom området klimat och miljö ska verksamheten fortsatt verka för att öka kunskap och stärka kapacitet, med särskilt fokus på kvinnor, flickor och utsatta grupper. Lokalt ägarskap är nödvändigt för direkt genomslag. Fokus bör ligga på begränsad klimat- och miljöpåverkan, ökad resiliens, ökad tillgång till rent vatten och sanitetsystem samt bevarande och restaurerande

av den biologiska mångfalden och dess ekosystemtjänster, både på land och i havet. Av vikt är även ett hållbart nyttjande av naturresurser som ett led i tryggad livsmedelsförsörjning. Satsningar på förnybar energi, energieffektivisering och minskade utsläpp är centrala och kan även bidra till förbättrad hälsa. Insatserna kan bidra till omställningen till en cirkulär ekonomi samt en socialt och miljömässigt hållbar textilproduktion med minskad vattenanvändning och minskade utsläpp av farliga ämnen.

Inom området inkluderande ekonomisk utveckling bör fokus ligga på kvinnors ekonomiska egenmakt och försörjningsmöjligheter, t.ex. genom stöd till yrkesutbildning, samt på att stärka social dialog mellan arbetsmarknadens parter. Verksamheten ska särskilt fokusera på kvinnor och ungdomar. Möjligheter till kapacitetsbyggande till stöd för fri och rättvis handel samt socialt och miljömässigt hållbart företagande ska undersökas.

Inom området hälsa inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter ska verksamheten verka för ökad tillgång till hälsovård, inklusive psykisk hälsa samt till nutrition, vatten, sanitet och hygien. Särskilt fokus ska därvid läggas på kvinnor och barn som lever i fattigdom. Verksamheten ska främja tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa med särskilt fokus på kvinnor och ungdomar. Genom kapacitetsuppbyggnad och satsningar på förebyggande insatser exempelvis arbete med barnmorskor och sexualupplysning ska arbetet för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter stärkas. Möjligheter att arbeta mot antimikrobiell resistens kan undersökas.

Sida ska säkerställa att det finns en helhetssyn på det samlade svenska stödet. I genomförandet av strategin ska Sverige verka för att bygga bredare, mer självbärande och långsiktiga relationer mellan Sverige och Bangladesh. Detta kan ske genom att exempelvis engagera akademiska institutioner och näringslivet, särskilt inom områdena miljö, klimat och hälsa. Förutsättningarna för svenska myndigheter att bidra till kapacitetsutveckling kan även undersökas. Potentialen i digitalisering och innovation som verktyg för måluppfyllelse ska, när relevant, tillvaratas.

Synergier ska sökas mellan strategins olika områden, liksom med verksamhet inom ramen för andra relevanta strategier för det svenska utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet. Kopplingar mellan humanitärt bistånd, konfliktförebyggande och långsiktigt

utvecklingssamarbete ska tillvaratas, inte minst i relation till rohingya-flyktingarnas situation.

Sveriges utvecklingssamarbete ska vara relevant och effektivt. Sverige ska verka för en sammanhållen och effektiv utvecklings- och biståndssamordning i landet, inte minst genom ett aktivt deltagande i EU:s gemensamprogrammering och inom samarbetet med relevanta multilaterala aktörer. Att stimulera andra finansiella resurser bör utforskas.